

HRVOJE FILIPOVIĆ*

Implementacija europskog uhidbenog naloga u pravni poredak Republike Hrvatske

Sažetak

Europski uhidbeni nalog sudska je odluka koju izdaje država članica Europske unije s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode. EAW¹ kao pravosudni supranacionalni "instrument" donesen je 13. lipnja 2002. godine kroz Okvirnu odluku o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica. Republika Hrvatska, da bi mogla implementirati Okvirnu odluku, izvršila je promjenu ustavne odredbe o izručenju svojih državljana i donijela Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije, čije će se odredbe početi primjenjivati od 1. srpnja 2013. godine kada će Republika Hrvatska postati punopravna članica Europske unije. Okvirna odluka proklamira pravosudnu suradnju između država članica Europske unije čime su zamijenjeni dugotrajni postupci izručenja. Cijeli rad odnosi se na prikaz i analizu najbitnijih odredbi Okvirne odluke o EAW-u i Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije, te na neka poredbena iskustva koja imaju članice Europske unije. Posebna važnost za provedbu Okvirne odluke, kada se ne može utvrditi lokacija tražene osobe, jest i u zajedničkoj pravosudnoj policijskoj suradnji, te međunarodnoj policijskoj suradnji kroz Europol, Interpol, S.I.Re.N.E. te schengenski sustav razmjene podataka (SIS). U radu je učinjen i analitički prikaz provedbe EAW-a u razdoblju od 2005. do 2009. godine za 27 država članica Europske unije prema broju izdanih i izvršenih naloga, te o trajanju izručenja EAW-a.

Ključne riječi: uhićenje, europski uhidbeni nalog, međunarodna pravna pomoć, Europol, Europska jedinica za pravosudnu suradnju (Eurojust).

UVOD

Nakon terorističkog napada na SAD 11. rujna 2001., Vijeće ministara donijelo je 13. lipnja 2002. godine **Okvirnu odluku o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje**

---

* mr. sc. Hrvoje Filipović, nastavnik u Policijskoj školi »Josip Jović« MUP-a RH u Zagrebu.

¹ Europski uhidbeni nalog (engl. *European arrest warrant* – EAW).

između država članica (u nastavku Okvirna odluka)² kojom se zamjenjuje dosadašnji pravni režim ekstradicije reguliran konvencijama iz 1995. i 1996. godine, (Krapac, 2006:27). Poticaj za Okvirnu odluku predstavljen je još na sastanku šefova država ili vlada članica Europske unije u Tampereu (Finska) 15. i 16. listopada 1999. godine. Sastanak je po prvi puta posvećen isključivo pitanjima pravosuđa i unutarnjih poslova. Tu su države članice potvrdile svoju predanost mjestu i razvoju Unije kao području slobode³, sigurnosti⁴ i pravde⁵ u samom vrhu političkog dnevnog reda. Aktivnosti Europske unije na području kaznenog pravosuđa razvijane su u četiri smjera: usklađivanje zakonodavstva, razvoj instrumenata na *načelu međusobnog priznavanja*, poboljšanje mehanizama sudske suradnje te razvoj odnosa s inozemstvom. Na temelju *načela uzajamnog priznavanja (mutual recognition)* donesena je i Okvirna odluka od 13. lipnja 2002. godine o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje i Okvirna odluka od 22. srpnja 2003. o izvršenju naloga za zamrzavanje imovine ili dokaza u Europskoj uniji. Međusobno priznavanje je ključni pojam za Europski pravosudni prostor te je to jedini način da se prevladavaju teškoće između nacionalnih pravosudnih sustava.⁶ Okvirna odluka prva je konkretna mjera u području kaznenog prava kojom se primjenjuje načelo međusobnog priznavanja koju Europsko vijeće smatra "kamenom temeljcem" pravosudne suradnje. Ona se temelji na visokoj razini povjerenja između država u smislu međusobnog priznanja sudskih odluka, na neposrednoj komunikaciji pravosudnih tijela, postupku priznanja i izvršenja instrumenata pravosudne suradnje, isključenja načela obostrane kažnjivosti i dr.

Okvirnom odlukom tradicionalni odnosi su zamijenjeni sustavom slobodnog protoka sudskih odluka u kaznenim stvarima kako prije tako i poslije donošenja pravomoćnih sudskih odluka u području slobode, sigurnosti i pravde. Prema "supranacionalnoj" Okvirnoj odluci donesen je **Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s**

---

² Okvirna odluka vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica – Council Framework Decision of 13 June 2002 on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States – Statements made by certain Member States on the adoption of the adoption of the Framework Decision (2002/584/PUP) – <http://www.mvpei.hr/pre/default.aspx?p=19.30.20>; celex: 32002F0584 - 1. 2. 2011.

³ "Područje slobode" koristi se kao generički pojam za sustav temeljnih prava i sloboda koje se jamče svima koji se nalaze na tom 'prostoru slobode'. S jedne strane tu se misli na niz temeljnih prava poput prava na život, nepovredivost vlasništva, prava na pravično suđenje i dr. Pod pojmom "slobode" misli se i na niz zabrana poput zabrane mučenja, neljudskog i ponižavajućeg postupka i kažnjavanja, zabrane ropstva, podčinjenosti i prisilnoga ili obveznoga rada te zabrane diskriminacije.

⁴ "Prostor sigurnosti" kao pojam podrazumijeva niz mjera kojima se građanima Europske unije, ali i svima ostalima koji borave na "prostoru sigurnosti" jamči sigurnost od različitih oblika ugroza. U prvom redu misli se na ugroze od terorizma, droga, organiziranog kriminala, trgovine ljudima. Učinkovito suzbijanje spomenutih ugroza traži učinkovitu policijsku, carinsku i pravosudnu suradnju, učinkovit nadzor vanjskih granica Europske unije te djelotvornu zajedničku politiku viza, azila i migracija.

⁵ "Prostor pravde" je prostor na kojem građani mogu bez obzira na različite nacionalne sustave uspješno štititi svoja prava i interese. Navedeno se ostvaruje kroz sustav priznavanja i izvršavanja stranih sudskih i arbitražnih odluka, usklađivanje zakonodavstva te kroz jačanje pravosudne suradnje kako u kaznenim tako i u građanskim stvarima. "Prostor pravde" podrazumijeva visok stupanj međusobnog povjerenja u pravosudne sustave država članica (v. opš. Turkalj, 2010:4).

⁶ http://ec.europa.eu/justice/policies/criminal/policies_criminal_intro_en.htm - 29. 1. 2011.

državama članicama Europske unije (u nastavku: ZoPSEU).⁷ Okvirna odluka sadrži samo odredbe o EAW-u (35 članaka podijeljenih u četiri poglavlja), dok je ZoPSEU brojniji sadržajem (133 članka podijeljena u devet glava), te obuhvaća osim EAW-a još i sljedeće instrumente pravosudne suradnje:

1. nalog za osiguranje imovine ili dokaza
2. europski nalog za pribavljanje dokaza
3. priznanje i izvršenje naloga za oduzimanje imovine ili predmeta
4. priznanje i izvršenje odluka o novčanoj kazni
5. priznanje i izvršenje presuda kojima je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode
6. priznanje i izvršenje presuda i odluka kojima su izrečene probacijske mjere i alternativne sankcije (čl. 1. ZoPSEU).

Pravni akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Republici Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije (čl. 145. st. 2. Ustava RH), kako bi zajedno s drugim europskim državama osigurala trajni mir, slobodu, sigurnost i blagostanje te ostvarila druge zajedničke ciljeve, u skladu s temeljnim načelima i vrijednostima na kojima se Europska unija zasniva (čl. 143. st. 1. Ustava RH). ZoPSEU će se primjenjivati od 1. srpnja 2013. kada će Republika Hrvatska postati punopravna članica Europske unije. Države članice Europske unije koje su implementirale Okvirnu odluku već su tijekom 2005. pokretale postupke za ocjenu ustavnosti nacionalnih provedbenih propisa, a razlozi su bili nepoštovanje ograničenja koja ustavi postavljaju u pogledu izručenja vlastitih državljana, odnosno nerazmjerno ograničenje ustavnog prava na neizručenje te nepostojanje sudske kontrole odluke o predaji u određenim slučajevima.⁸

Zbog takvih razloga Okvirna odluka je dovela do obustave izvršenja svih naloga u Njemačkoj, a mnoge su države odbile izvršavati njemačke naloge na temelju načela reciprociteta. Novo njemačko implementacijsko zakonodavstvo doneseno je u srpnju 2006. godine. Ustavni sud Poljske također je proglasio Nacionalni provedbeni zakon za EAW protivnim poljskom Ustavu koji je u vrijeme njegova donošenja još uvijek sadržavao zabranu izručenja vlastitih državljana, ali je svoju odluku odgodio na rok od 18 mjeseci kako bi se Ustav uskladio s Okvirnom odlukom, što je i učinjeno. Isto se dogodilo i na Cipru, koji je u vrlo kratkom vremenu nakon ustavne odluke izmijenio ustavnu odredbu o neizručenju vlastitih državljana. Protivljenje traženih pojedinaca izručenju putem europskog uhiđbenog naloga rezultiralo je postupcima i pred ustavnim sudovima Irske, Grčke i Češke koji su, za razliku od prethodnih primjera, proglasili vlastito implementacijsko zakonodavstvo sukladnim s ustavom (Đurđević, 2007:1024).

Republika Hrvatska također je morala prilagoditi odredbu članka 9. stavka 2. Ustava RH⁹ koja je glasila "državljanin Republike Hrvatske ne može biti prognan iz Republike Hrvatske niti mu se može oduzeti državljanstvo, a ne može biti ni izručen drugoj drža-

---

⁷ Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije – ZoPSEU. (NN 91/10.)

⁸ Odluka njemačkog Saveznog ustavnog suda 2BvR 2236/04 od 18. 7. 2005., (v. opš. Krapac, 2006:94).

⁹ Ustav Republike Hrvatske. (NN 124/00.)

vi". Promjenom Ustava RH¹⁰ takva odredba je izmijenjena, te sada glasi: "Državljanin Republike Hrvatske ne može biti prognan iz Republike Hrvatske niti mu se može oduzeti državljanstvo, a ne može biti ni izručen drugoj državi, osim kad se mora izvršiti odluka o izručenju ili predaji donesena u skladu s međunarodnim ugovorom ili pravnom stečevinom Europske unije."

Europski sud pravde u svojoj odluci C-303/05 zauzeo je važno stajalište po kojem za suglasnost Okvirne odluke s pojedinim temeljnim ljudskim pravima, ne vrijedi načelo obostrane kažnjivosti za izvršavanje naloga, a vezano uz odredbu njezinog članka 2. stavka 2., koja sadržava listu od 32 naziva kaznenih djela. "Stoga u slučaju kad implementacijski propis jedne države članice koja predaje neku osobu drugoj državi članici doslovno preuzme listu kaznenih djela iz Okvirne odluke, za donošenje odluke o uhićenju nije relevantan provedbeni propis države izvršenja naloga, već samo definicija kaznenog djela i kazne zakona države izdavanja naloga. Takvom je odlukom Europski sud dao legitimitet okvirnim odlukama Vijeća Europske unije kao valjanim pravnim aktima za uređenje pitanja policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u EU te je potvrdio da je uporaba europskog uhidbenog naloga kao instrumenta - kaznenopravne suradnje među državama članicama suglasna s temeljnim načelima pravnog poretka EU". (Đurđević, 2007:1021).

Republika Hrvatska, prije nego što 1. srpnja 2013. godine postane punopravnom članicom Europske unije, primjenjuje tradicionalan sustav izručenja sukladno sa Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (v. opš. Krapac, 2006).¹¹ "Pomoć" učinkovitijem rješenju od Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, su brojni sporazumi o izručenjima i o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u kaznenim stvarima koje je RH potpisala, primjerice sa susjednim državama: između Republike Hrvatske i Crne Gore Ugovor o izručenju,¹² Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Srbije o izručenju,¹³ Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Slovenije o izručenju,¹⁴ s BiH Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Bosne i Hercegovine i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u kaznenim stvarima.¹⁵

---

¹⁰ Ustav Republike Hrvatske. (NN 76/10. i 85/10.)

¹¹ Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima do sada je uređena zakonima i međunarodnim ugovorima. Najvažniji na ovom području je Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (ZoMPP, NN 178/04.) koji je na snazi od 1. srpnja 2005. godine. ZoMPP-om su uređeni svi relevantni instituti međunarodne pravne pomoći u kaznenim stvarima – izručenja, tzv. mala međunarodnopravna pomoć, priznanje i izvršenje strane sudske presude (odluke), preuzimanje odnosno ustupanje kaznenog progona i premještaj osuđene osobe.

¹² Ugovor između Republike Hrvatske i Crne Gore o izručenju. (NN-MN 6/11., 12/11.)

¹³ Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Srbije o izručenju, privremena primjena od 29. lipnja 2010. godine.

¹⁴ Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Slovenije o izručenju. (NN-MN 5/95., 6/98., 5/99.)

¹⁵ Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Bosne i Hercegovine i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u kaznenim stvarima, Sporazuma između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o izmjeni Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Bosne i Hercegovine i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u kaznenim stvarima i Sporazuma između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o izmjenama Sporazuma o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u kaznenim stvarima. (NN-MN 3/10., 6/10.)

1. EUROPSKI UHIDBENI NALOG

Europski uhidbeni nalog (engl. *European arrest warrant* – EAW) sudska je odluka koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode (čl. 1. st. 1. Okvirne odluke; čl. 2. st. 1. t. 8. ZoPSEU¹⁶). Europski uhidbeni nalog predviđen Okvirnom odlukom prva je konkretna mjera u području kaznenog prava kojom se primjenjuje *načelo međusobnog priznavanja između država članica Europske unije i načelo učinkovite suradnje* (t. 6. preambule Okvirne odluke; čl. 3. i 4. ZoPSEU). Uvođenje novog pojednostavljenog sustava predaje osuđenih ili osumnjičenih osoba u svrhu izvršenja kaznenih presuda ili kaznenog progona omogućuje ukidanje zamršenosti i opasnosti od kašnjenja koje postoje kod izručenja.

Okvirna odluka koja vrijedi za države članice Europske unije zamjenjuje sve prethodne instrumente o izručenju (t. 5. preambule Okvirne odluke):

1. Europsku konvenciju o izručenju od 13. prosinca 1957.
2. Europsku konvenciju o suzbijanju terorizma od 27. siječnja 1977.
3. Konvenciju od 19. lipnja 1990. kojom se primjenjuje Schengenski sporazum od 14. lipnja 1985. o postupnom ukidanju graničnih kontrola na njihovim zajedničkim granicama
4. Konvenciju od 10. ožujka 1995. o pojednostavljenom postupku izručivanja između država članica i Europske unije
5. Konvenciju od 27. rujna 1996. o izručenju između država članica Europske unije.

2. PODRUČJE PRIMJENE EUROPSKOG UHIDBENOG NALOGA

Okvirna odluka predviđa tri "područja" primjene europskog uhidbenog naloga. Prema prvoj situaciji EAW *može* biti izdan u slučajevima počinjenja djela za koja je, u skladu s pravom države članice koja ga izdaje, propisana kazna zatvora ili mjera oduzimanja slobode u trajanju *od najmanje 12 mjeseci* ili za koja je izrečena kazna zatvora ili mjera oduzimanja slobode *od najmanje četiri mjeseca* (čl. 2. st. 1. Okvirne odluke; čl. 17. st. 1. ZoPSEU). Razlika je vidljiva između potonjih odredbi jer čl. 17. st. 1. ZoPSEU izričito navodi "pravomoćnost" presude, što nije slučaj kod već navedene odredbe Okvirne odluke.

Druga je situacija kada se EAW izdaje u svezi s predviđenim kaznenim djelima koja su pobrojana u katalogu u svezi sa 32 vrste kaznenih djela ili njihovih skupina, ako su kažnjiva u skladu s pravom države članice koja izdaje uhidbeni nalog, propisanom kaznom zatvora ili mjerom oduzimanja slobode *od najmanje tri godine* i ako su utvrđena pravom države koja izdaje uhidbeni nalog, u skladu s odredbama ove Okvirne odluke i bez provjere dvostruke kažnjivosti djela, *predstavljaju razlog za predaju osobe* na temelju EAW-a (čl. 2. st. 2. Okvirne odluke i čl. 10. ZoPSEU):

1. sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji; 2. terorizam; 3. trgovanje ljudima; 4. spolno iskorištavanje djece i dječja pornografija; 5. nezakonita trgovina opojnim drogama i psi-

---

¹⁶ Europski uhidbeni nalog – je nalog nadležnog pravosudnog tijela države članice za uhićenje i predaju osobe koja se zatekne u drugoj državi članici u svrhu kaznenog progona ili izvršenja zatvorske kazne ili mjere koja uključuje oduzimanje slobode (čl. 1. Okvirne odluke; čl. 2. st. 8. ZoPSEU).

hotrovnim tvarima; 6. nezakonita trgovina oružjem, streljivom i eksplozivnim tvarima; 7. korupcija; 8. prijevare, uključujući i prijevare koje ugrožavaju financijske interese EZ u smislu Konvencije od 26. srpnja 1995. o zaštiti financijskih interesa EZ; 9. pranje novca stečenog kaznenim djelom; 10. krivotvorenje novca, uključujući euro; 11. računalni kriminalitet; 12. kaznena djela protiv zaštite okoliša, uključujući ilegalnu trgovinu ugroženim životinjskim i biljnim vrstama; 13. olakšavanje neovlaštenog prelaska državne granice i boravka; 14. ubojstvo, nanošenje teške tjelesne ozljede; 15. nezakonita trgovina ljudskim organima i tkivom; 16. otmica, protupravno oduzimanje slobode i uzimanje talaca; 17. rasizam i ksenofobija; 18. organizirana ili oružana pljačka; 19. nezakonita trgovina kulturnim dobrima, uključujući antikvitetima i umjetničkim djelima; 20. prijevare; 21. ucjenjivanje i iznuđivanje; 22. krivotvorenje i prodaja industrijskih proizvoda; 23. krivotvorenje upravnih dokumenata i njihova prodaja; 24. krivotvorenje različitih oblika sredstava plaćanja; 25. nezakonita trgovina hormonskim tvarima i ostalim stimulansima rasta; 26. nezakonita trgovina nuklearnim ili radioaktivnim tvarima; 27. trgovina ukradenim vozilima; 28. silovanje; 29. podmetanje požara; 30. kaznena djela u nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda; 31. otmica zrakoplova ili plovila; 32. sabotaza.

Osim taksativno pobrojanih 32 kaznena djela Vijeće može odlučiti, a nakon savjetovanja s Europskim parlamentom, o dodavanju novih kategorija kaznenih djela na navedeni popis s time da takva odluka mora biti jednoglasna (čl. 2. st. 3. Okvirne odluke). Kao prijedlog ovakvom uređenju *de lege ferenda*, moglo se navesti kod kaznenih djela ili njihovih skupina s kojom je to Konvencijom uređeno, upravo na način kao što je to učinjeno kod kaznenog djela prijevare, uključujući i prijevare koje ugrožavaju financijske interese Europske zajednice u smislu Konvencije o zaštiti financijskih interesa od 26. srpnja 1995. godine.

Okvirna odluka i ZoPSEU navode i treću situaciju kada tražena osoba *može* biti predana i to za kaznena djela koja nisu obuhvaćena katalogom od 32 kaznena djela iz članka 2. stavka 2. Okvirne odluke, pod uvjetom da djela zbog kojih je izdan EAW predstavljaju kazneno djelo u skladu s pravom države članice izvršenja, bez obzira na elemente ili opis kaznenog djela (čl. 2. st. 4. Okvirne odluke; čl. 17. st. 2. ZoPSEU), odnosno bez mogućnosti da država izvršenja naloga sravnjuje takve inkriminacije sa svojim unutarnjim pravom (v. opš. Krapac, 2006:93). Primjetna je razlika između potonjih odredbi da je u članku 17. stavku 2. ZoPSEU naveden minimum od jedne godine zatvora ili više ili je donesena pravomoćna presuda o izvršenju.

EAW propisuje minimalni standardni sadržaj standardnog obrasca koji je sastavni dio ZoPSEU-a (čl. 8. Okvirne odluke; čl. 18. ZoPSEU):

- (a) identitet i državljanstvo tražene osobe;
- (b) ime, adresu, brojeve telefona i telefaksa te adrese za elektroničku poštu pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog;
- (c) dokaz o postojanju ovršne presude, uhidbenog naloga ili druge ovršne sudske odluke s istim učinkom;
- (d) prirodu i pravni opis kaznenog djela;
- (e) opis okolnosti u kojima je kazneno djelo počinjeno, uključujući vrijeme, mjesto i stupanj sudjelovanja tražene osobe;
- (f) izrečenu kaznu, ako postoji pravomoćna presuda, ili moguće propisane kazne za kazneno djelo u skladu s pravom države članice izdavateljice uhidbenog naloga;
- (g) ako je moguće, ostale posljedice počinjenja kaznenog djela.

3. NADLEŽNA TIJELA ZA PROVEDBU EAW-a

U Republici Hrvatskoj Ministarstvo pravosuđa je središnje tijelo nadležno za koordiniranje pravosudne suradnje između domaćih nadležnih pravosudnih tijela i nadležnih pravosudnih tijela drugih država članica. Za zaprimanje i prosljeđivanje instrumenata pravosudne suradnje nadležna su četiri županijska suda:

- *Županijski sud u Bjelovaru* za područje nadležnosti županijskih sudova u Bjelovaru, Čakovcu, Koprivnici, Varaždinu, Virovitici i Zlataru
- *Županijski sud u Velikoj Gorici* za područje nadležnosti županijskih sudova u Karlovcu, Puli, Rijeci, Sisku, Velikoj Gorici i Zagrebu
- *Županijski sud u Vukovaru* za područje nadležnosti županijskih sudova u Osijeku, Slavanskom Brodu, Požegi i Vukovaru, te
- *Županijski sud u Zadru* za područje nadležnosti županijskih sudova u Dubrovniku, Gospiću, Splitu, Šibeniku i Zadru (čl. 5. ZoPSEU).

Pravosudno tijelo koje *izdaje*¹⁷ EAW može ga izravno poslati pravosudnom tijelu *izvršenja*¹⁸ ako je poznato mjesto na kojemu se nalazi tražena osoba, odnosno ako se ne zna točna lokacija može, u svakom slučaju, izdati upozorenje o traženoj osobi putem Schengenskog informacijskog sustava (SIS)¹⁹. Takvo upozorenje šalje se u skladu s odredbama članka 95. Konvencije o primjeni Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. godine o postupnom ukidanju nadzora na zajedničkim granicama. Upozorenje u Schengenskom informacijskom sustavu jednako je vrijedno kao i EAW (čl. 9. Okvirne odluke).

3.1. Europska jedinica za pravosudnu suradnju

Eurojust je pravna osoba Europske unije osnovana odlukom Vijeća Europske unije od 28. veljače 2002. u cilju unapređenja suradnje država članica u suzbijanju teških kaznenih djela (čl. 2. st. 5. ZoPSEU)²⁰ i ima jedinstvenu ulogu kao novo stalno tijelo u području europskog prava. Njegova je misija ojačati suradnju širom Europe u kaznenim slučajevima. Savjetodavna i koordinativna uloga Eurojusta za pravosudna tijela izvršenja određena je u člancima 16. i 17. Okvirne odluke, a nadležna pravosudna tijela Republike Hrvatske kad provode istragu zbog kaznenih djela mogu se obratiti Eurojustu radi unapređivanja koordinacije nadležnih pravosudnih tijela, suradnje nadležnih tijela na pružanju međusobne pravne pomoći, prilikom izvršavanja instrumenata pravosudne suradnje, te učinkovitosti istraga i mjera određenih u cilju kaznenog progona (čl. 12. st. 1., 2., 3. ZoPSEU). Od 2009. godine radi izvršavanja zadataka prema Sporazumu između

---

¹⁷ Država izdavanja je država članica Europske unije koja je izdala nalog ili u kojoj je donesena odluka iz članka 1. ovog Zakona (čl. 2. st. 1. t. 1. ZoPSEU).

¹⁸ Država izvršenja je država članica Europske unije kojoj je radi izvršenja prosljeđen nalog ili druga odluka iz članka 1. ovog Zakona (čl. 2. st. 1. t. 2. ZoPSEU).

¹⁹ Schengenski informacijski sustav (SIS) je informacijski sustav za unošenje i razmjenu podataka između država članica Schengenskog provedbenog sporazuma (čl. 2. st. 7. ZpsEU).

²⁰ Eurojust je osnovan Odlukom Vijeća Europske unije od 28. veljače 2002. br. 2002/187/JHA (SLE L 63/1, 6. 3. 2002.), koja je izmijenjena Odlukom Vijeća od 18. lipnja 2003. br. 2003/659 JHA (SLE L 245/44, 29. 9. 2003.). Od 1. ožujka 2001. godine privremeno je djelovao iz Bruxellesa te se u prosincu 2002. preselio u Haag. Eurojust i Europol potpisali su Sporazum o bliskoj suradnji 9. lipnja 2004. godine.

Republike Hrvatske i Eurojusta upućen je državni odvjetnik odnosno zamjenik glavnog državnog odvjetnika za vezu u Eurojust, a prema Zakonu o potvrđivanju Sporazuma između Republike Hrvatske i Eurojusta i Pravilniku o upućivanju državnog odvjetnika za vezu u Eurojust²¹.

3.2. Europska pravosudna mreža u kaznenim stvarima (EPMKS)

Europska pravosudna mreža u kaznenim stvarima (EPMKS)²² je mreža osoba za kontakt država članica, osnovana Zajedničkom odlukom Vijeća o osnivanju Europske pravosudne mreže od 29. lipnja 1998. godine, sa svrhom poboljšanja pravosudne suradnje u kaznenim stvarima. Pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog, a ne zna koje je nadležno pravosudno tijelo izvršenja, traži potrebne informacije, uključujući i putem tijela za kontakt u okviru Europske pravosudne mreže s ciljem dobivanja tih informacija od države članice izvršenja (čl. 10. st. 1. Okvirne odluke). Ako to želi pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog, slanje se može obaviti putem sigurnih telekomunikacijskih sustava Europske pravosudne mreže. Ako nije moguće služenje SIS-om, pravosudno tijelo koje izdaje nalog može EAW poslati putem Interpola. Ministar nadležan za poslove pravosuđa odredit će u Ministarstvu pravosuđa do dvije osobe za kontakt s Europskom pravosudnom mrežom u kaznenim stvarima, Vrhovni sud Republike Hrvatske odredit će po jednu osobu za kontakt između sudaca koji rade na poslovima pravosudne suradnje u sudovima, a DORH do dvije osobe iz državnih odvjetništava koje rade na poslovima pravosudne suradnje. Osobe za kontakt s Europskom pravosudnom mrežom u kaznenim stvarima poduzimat će potrebne radnje sa svrhom olakšavanja uspostave neposrednih kontakata između domaćih nadležnih pravosudnih tijela i nadležnih pravosudnih tijela drugih država članica u izvršenju instrumenata pravosudne suradnje. Osobe određene za kontakt s Europskom pravosudnom mrežom pružat će pomoć domaćim i stranim pravosudnim tijelima, na njihov zahtjev, prilikom utvrđivanja nadležnih pravosudnih tijela za izvršenje instrumenata pravosudne suradnje (čl. 11. ZoPSEU).

4. POSTUPAK IZVRŠAVANJA EUROPSKOG UHIDBENOG NALOGA

Postupak izvršenja stranog sudbenog naloga za predajom tražene osobe znatno pojednostavljuje izvršenje u usporedbi s "klasičnom" ekstradicijom: potpuno eliminira diplomatske kanale i predviđa izravno priopćavanje i upućivanje naloga u elektroničkim formatima europskih policijskih, državnoodvjetničkih i sudskih mreža (Krapac, 2006:93). EAW izvršavaju sudovi koji neposredno zaprimaju instrumente pravosudne suradnje od nadležnih pravosudnih država članica ako im je poznato mjesto gdje se nalazi tražena osoba (čl. 9. st. 1. Okvirne odluke; čl. 8. st. 1. ZoPSEU).

Pravosudno tijelo koje izdaje EAW može u svakom slučaju izdati upozorenje o traženoj osobi putem Schengenskog informacijskog sustava²³ (čl. 9. st. 2. Okvirne od-

---

²¹ Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Republike Hrvatske i Eurojusta (NN-MN 7/08.), Pravilnik o upućivanju državnog odvjetnika za vezu u Eurojust (NN 123/11.).

²² Zajednička akcija Vijeća 98/428/PUP od 29. lipnja 1998. o osnivanju Europske pravosudne mreže (SL L 191, 7. 7. 1998.).

²³ Takvo upozorenje šalje se u skladu s odredbama članka 95. Konvencije o primjeni Schengenskog spo-

luke; čl. 19. st. 2. ZoPSEU). Ako nije moguće služenje Schengenskim informacijskim sustavom, pravosudno tijelo koje izdaje nalog može EAW poslati putem Interpola (čl. 10. st. 3. Okvirne odluke; čl. 19. st. 4. ZoPSEU). Put komunikacije ne isključuje zaprimanje i prosljeđivanje instrumenata pravosudne suradnje posredstvom ministarstva pravosuđa koje će ih odmah proslijediti pravosudnom tijelu nadležnom za izvršenje i to posredstvom sigurnog komunikacijskog kanala.

Okvirna odluka i ZoPSEU nameću obvezu državama članicama koje su primile EAW da ga izvrše na temelju načela recipročnog priznanja. Načelo uzajamnog/recipročnog priznanja omogućuje automatsko izvršenje EAW-a uhićenjem tražene osobe. Glede uhićenja ne provode se nikakve provjere (v. opš. Burić, 2007:223). Traženu osobu koja je uhićena, nadležno pravosudno tijelo izvršenja, u skladu s nacionalnim pravom svoje države, obavještava o EAW-u, njegovu sadržaju, te o mogućnosti njezina pristanka na predaju pravosudnom tijelu koje je izdalo EAW. Osoba koja je uhićena u svrhe izvršenja EAW-a ima pravo na pravnog zastupnika i tumača u skladu s nacionalnim pravom države članice izvršenja (čl. 11. Okvirne odluke; čl. 24. ZoPSEU). Odmah po primitku EAW-a, ukoliko za to postoje opravdani razlozi, sud može protiv tražene osobe izdati nalog o dovođenju u smislu odredbi domaćeg kaznenog postupnog prava. Ako uhićena osoba izjavi da pristaje na predaju, njezin pristanak i, ako je potrebno, izričito odricanje od prava na "pravilo specijalnosti"²⁴ izjavljuje pred pravosudnim tijelom izvršenja, u skladu s domaćim pravom države članice izvršenja (čl. 13. st. 1. Okvirne odluke, čl. 27. ZoPSEU). Svaka država članica donošenjem potrebnih mjera osigurava da taj pristanak i, ako je potrebno, odricanje od prava na "pravilo specijalnosti" budu izjavljeni na način koji pokazuje da ga je *uhićena osoba dala dragovoljno i posve svjesna njegovih posljedica*. Policija može u skladu sa svojim ovlastima na temelju zakona kojim se uređuje policijsko postupanje uhititi osobu protiv koje je izdan EAW i bez prethodnog naloga o dovođenju, ukoliko postoje okolnosti koje upućuju na opasnost da će pobjeći i kriti se (čl. 23. st. 2. ZoPSEU).

Kada je tražena osoba uhićena, sudac će je obavijestiti o EAW-u i njegovu sadržaju, kao i o mogućnosti pristanka na predaju državi izdavanja i odricanja od primjene načela specijalnosti. Tražena osoba koja je uhićena u svrhu izvršavanja EAW-a mora već prilikom prvog ispitivanja imati branitelja, a ima pravo na sudskog tumača u skladu s odredbama domaćeg kaznenog postupnog prava. Sudac će ispitati traženu osobu o osobnim prilikama, državljanstvu i odnosima prema državi izdavanja te da li se i iz kojih razloga protivi predaji. Ispitivanje se može provesti samo ako je prisutan branitelj tražene osobe (čl. 24. st. 3. ZoPSEU). Sud mora sve do izvršenja rješenja o predaji, primijeniti odgovarajuće mjere radi osiguranja predaje tražene osobe državi izdavanja (čl. 26. st. 1. ZoPSEU). Zakon predviđa supsidijarnu upotrebu Zakona o kaznenom postupku²⁵ (dalje: ZKP) za pitanja koja nisu uređena u ZoPSEU. Iz odredbe članka 26. stavka 1. ZoPSEU vidljivo je da se postupanje prema Okvirnoj odluci iz članka 12. temelji u skladu s pravom države članice izvršenja, odnosno prema odredbama ZKP-a, a ne kao kod uhićenja stranca

---

razuma od 14. lipnja 1985. godine o postupnom ukidanju nadzora na zajedničkim granicama. Upozorenje u Schengenskom informacijskom sustavu, praćeno informacijama jednako je vrijedno kao i EAW.

²⁴Pravilo specijalnosti – država izvršenja može voditi kazneni postupak ili kazniti predanu osobu samo za ona kaznena djela zbog kojih je izdan EAW.

²⁵Zakon o kaznenom postupku. (NN 152/08., 76/09., 80/11.)

na molbu strane države kod izručenja kada vrijede odredbe članaka 44. – 46. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima. Umjesto istražnog zatvora radi predaje, sud može odrediti neku od mjera opreza propisanih ZKP-om, pod uvjetom da se primjenom takve mjere može ostvariti svrha (čl. 26. st. 1. i 3. ZoPSEU). EAW se obrađuje i izvršava kao žurni predmet. U slučajevima u kojima tražena osoba pristaje na vlastitu predaju, *pravomoćna odluka o izvršenju EAW-a* trebala bi biti donesena u roku od 10 dana nakon njezina pristanka (čl. 17. st. 2. Okvirne odluke; čl. 32. ZoPSEU). Rješenje kojim se odobrava predaja sadrži sljedeće podatke:

1. ime, prezime, datum i mjesto rođenja te državljanstvo tražene osobe,
2. državu članicu kojoj se predaje tražena osoba,
3. opis djela za koje se izvršava predaja,
4. navod da je tražena osoba pristala na predaju,
5. ako se tražena osoba odrekla primjene načela specijalnosti u smislu članka 38. stavka 1. ZoPSEU, navod o tome,
6. ako se tražena osoba nije odrekla primjene načela specijalnosti u smislu članka 38. stavka 1. ovog ZoPSEU, rješenje mora sadržavati navod da se bez dopuštenja Republike Hrvatske, za djela počinjenja prije predaje tražena osoba, ne smije:
  - a) kazneno progoniti niti se protiv nje smije izvršiti kazna zatvora u državi izdavanja,
  - b) biti predana drugoj državi članici radi kaznenog progona ili izvršenja kazne zatvora,
  - c) izručiti trećoj državi radi kaznenog progona ili izvršenja kazne zatvora (čl. 28. ZoPSEU).

Ako uhićena osoba ne pristaje na predaju ona ima pravo na ispitivanje pred pravosudnim tijelom izvršenja, u skladu s pravom države članice izvršenja (čl. 14. Okvirne odluke, čl. 29. ZoPSEU), te će je sud ispitati o razlozima za protivljenje. Ispitivanju tražene osobe nadležni državni odvjetnik može, a branitelj mora, uvijek biti prisutan. Sud nadalje može zatražiti dodatne podatke ili dokumentaciju od tijela koje je izdalo nalog i odrediti primjeren rok, ali ne dulji od sedam radnih dana, za njihovu dostavu. Prema potrebi sud provodi dokazne radnje predviđene domaćim kaznenim postupovnim pravom radi utvrđivanja postoje li pretpostavke za predaju.

U takvim slučajevima, *pravomoćna odluka o izvršenju EAW-a* trebala bi biti donesena u roku od 60 dana od uhićenja tražene osobe. Ako EAW ne može biti izvršen u navedenim rokovima, pravosudno tijelo izvršenja o tome odmah obavještava pravosudno tijelo koje je izdalo uhiđbeni nalog, navodeći razloge kašnjenja. U tome slučaju, *rok može biti produljen za dodatnih 30 dana* (čl. 17. st. 4. Okvirne odluke; čl. 32. st. 4. ZoPSEU). Nakon provedenih radnji izvanraspravno vijeće nadležnog suda donijet će rješenje kojim odobrava ili odbija predaju tražene osobe. Rješenje kojim se odobrava predaja sadrži sljedeće podatke:

1. ime, prezime, datum i mjesto rođenja te državljanstvo tražene osobe
2. državu članicu kojoj se predaje tražena osoba
3. opis djela za koje se izvršava predaja
4. navod da se bez dopuštenja Republike Hrvatske, za djela počinjena prije predaje, tražena osoba ne smije:

- kazneno progoniti niti se protiv nje smije izvršiti kazna zatvora u državi izdavanja
- biti predana drugoj državi članici radi kaznenog progona ili izvršenja kazne zatvora
- izručiti trećoj državi radi kaznenog progona ili izvršenja kazne zatvora.

4.1. Razlozi za neizvršenja europskog uhidbenog naloga

Kod *izvršenja* EAW-a mogu postojati pravne smetnje za izručenje tražene osobe. Prema Okvirnoj odluci postoje apsolutne i relativne smetnje za izvršenje EAW-a (Burić, 2007:228).

Apsolutne smetnje za izvršenje EAW-a jesu:

1. ako je predmet *amnestije* u državi članici izvršenja, a ta je država nadležna za progon kaznenog djela u skladu sa svojim kaznenim pravom (čl. 3. st. 1. t. 1. Okvirne odluke; čl. 20. st. 1. t. 1. ZoPSEU)

2. ako je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je tražena osoba *pravomoćno osuđena u nekoj državi članici za ista kaznena djela*, pod uvjetom da je, u slučaju izricanja presude, ta kazna izdržana ili se trenutačno izdržava ili presuda više ne može biti prisilno izvršena u skladu s pravom države članice u kojoj je presuda izrečena (čl. 3. st. 1. t. 2. Okvirne odluke; čl. 20. st. 1. t. 2. ZoPSEU)

3. ako je osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog više ne može, zbog svoje dobi, kazneno odgovarati za kaznena djela na kojima se temelji uhidbeni nalog, u skladu s pravom države članice izvršenja (čl. 3. st. 1. t. 3. Okvirne odluke; čl. 20. st. 1. t. 3. ZoPSEU).

Relativna smetnja kada pravosudno tijelo izvršenja *može odbiti* izvršenje EAW-a:

1. ako djelo zbog kojega je izdan EAW ne predstavlja kazneno djelo u skladu s pravom države članice izvršenja (tražena osoba može biti predana pod uvjetom da djela zbog kojih je izdan EAW predstavljaju kazneno djelo u skladu s pravom države članice izvršenja, bez obzira na elemente ili opis kaznenog djela (čl. 4. st. 1. t. 1. Okvirne odluke; čl. 21. st. 1. t. 1. ZoPSEU);

2. ako se protiv osobe koja je predmet EAW-a vodi kazneni postupak u državi članici izvršenja zbog istog djela zbog kojega je izdan EAW; (čl. 4. st. 1. t. 2. Okvirne odluke; čl. 21. st. 1. t. 2. ZoPSEU);

3. ako su pravosudna tijela države članice izvršenja odustala od kaznenog progona zbog kaznenog djela zbog kojega je izdan EAW ili su odlučila obustaviti postupak, ili ako je traženoj osobi u nekoj državi članici zbog istih kaznenih djela izrečena pravomoćna presuda koja sprječava daljnji kazneni postupak; (čl. 4. st. 1. t. 3. Okvirne odluke; čl. 21. st. 1. t. 3. ZoPSEU);

4. ako je nastupila zastara kaznenog progona ili izvršenja kazne tražene osobe, ako je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je tražena osoba pravomoćno osuđena u trećoj državi zbog istih kaznenih djela, (čl. 4. st. 1. t. 4. Okvirne odluke; čl. 21. st. 1. t. 5. ZoPSEU);

5. ako je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je tražena osoba pravomoćno osuđena u trećoj državi zbog istih kaznenih djela, pod uvjetom da je, u slučaju izricanja presude, kazna izdržana ili je u tijeku izdržavanje kazne, ili ako presuda više ne može

biti prisilno izvršena u skladu s pravom države u kojoj je presuda izrečena; (čl. 4. st. 1. t. 5. Okvirne odluke; čl. 21. st. 1. t. 6. ZoPSEU);

6. ako je EAW izdan u svrhe izvršenja kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode, a tražena osoba boravi, prebiva u državi članici izvršenja ili je njezin državljanin, a ta država članica obvezuje se izvršiti tu kaznu ili mjeru oduzimanja slobode u skladu s odredbama svojega domaćeg prava; (čl. 4. st. 1. t. 6. Okvirne odluke; čl. 21. st. 1. t. 7. ZoPSEU);

7. ako se EAW odnosi na kaznena djela koja su: (a) u skladu s pravom države članice izvršenja, u cijelosti ili djelomice počinjena na području države članice izvršenja ili na mjestu koje se smatra takvim; ili (b) počinjena izvan područja države članice izdavateljice uhidbenog naloga, a pravo države članice izvršenja ne omogućuje progon zbog istih kaznenih djela ako su počinjena izvan njezina područja (čl. 4. st. 1. t. 7. Okvirne odluke; čl. 21. st. 1. t. 8. ZoPSEU).

ZoPSEU u članku 21. stavku 1. točki 4. navodi još jedan razlog zbog kojeg se može odbiti izvršenje EAW-a, a to je: "ako je domaće pravosudno tijelo odlučilo da neće pokrenuti kazneni postupak za djelo za koje je izdan EAW jer je osumnjičenik ispunio obveze koje su mu naložene kao uvjet za nepokretanje".

5. ANALIZA PRIMJENE EUROPSKOG UHIDBENOG NALOGA

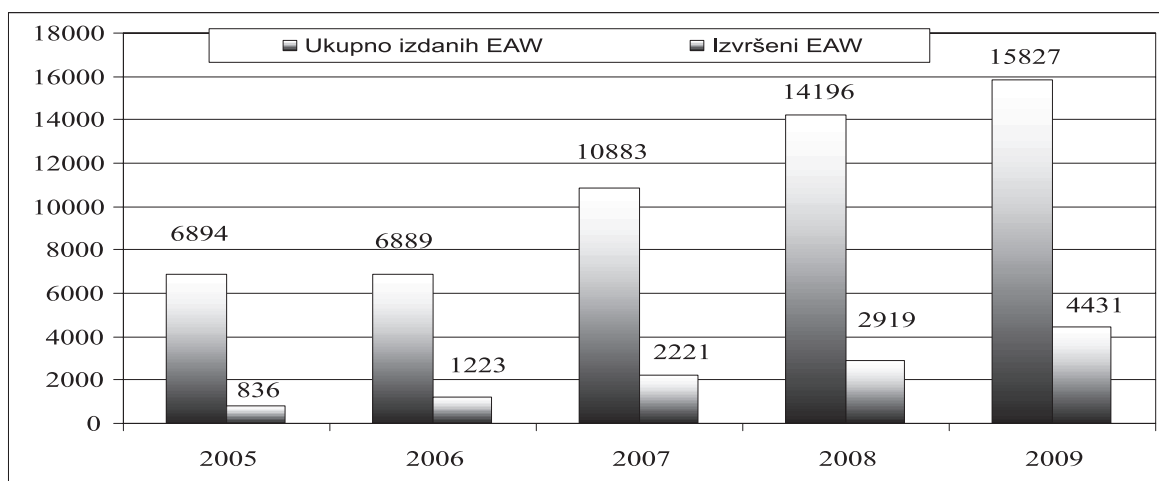
U ovom dijelu rada učinjena je analiza statističkih podataka primjene EAW-a od 2005. do 2009. godine za 27 država članica Europske unije prema izvješću *Report from the commission to the european parliament and the council*.²⁶ U razdoblju od 2005. do 2009. izdano je ukupno 54 689 uhidbenih naloga u 27 država članica Europske unije (tablica 1), s time da su neke države počele primjenjivati EAW od 1. siječnja 2007. godine zbog kasnijeg ulaska u Europsku uniju. Iz analize nadalje proizlazi da deset država ima udio od 87,97% svih izdanih EAW-a, i to najviše Poljska s udjelom od 31,11%, Francuska s 12,35%, Njemačka s 11,64%, Rumunjska s 8,7%. Podaci iz tablice 1 pokazuju tendenciju povećanja izdanih EAW-a za čak 129,58%, odnosno s početnih 6 894 u 2005., zaključno s 15 827 u 2009. godini.

---

²⁶ Report From The Commission To The European Parliament And The Council – On the implementation since 2007 of the Council Framework Decision of 13 June 2002 on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States – European Commission, 11. 4. 2011, Brussels. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0175:FIN:EN:PDF> - 3. 11. 2011.

Država	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	Ukupno	%
Poljska	1 448	2 421	3 473	4 829	4 844	17 015	31,11
Francuska	1 914	1 552	1 028	1 184	1 240	6 918	12,65
Njemačka	-	-	1 785	2 149	2 433	6 367	11,64
Rumunjska	-	-	856	2 000	1 900	4 756	8,7
Španjolska	519	450	588	623	489	2 669	4,88
Austrija	975	391	495	461	292	2 614	4,78
Mađarska	42	115	373	975	1 038	2 543	4,65
Litva	500	538	316	348	354	2 056	3,76
Nizozemska	373	325	403	0	530	1 631	2,98
Češka	4	168	435	494	439	1 540	2,82
Ostale	1 119	929	1 131	1 133	2 268	6 580	12,03
Ukupno	6 894	6 889	10 883	14 196	15 827	54 689	100,00

Tablica 1: Države Europske unije u kojima je bilo najviše izdanih EAW-a 2005.–2009.

Grafikon 1: Prikaz ukupno izdanih i ukupno izvršenih EAW-a 2005.–2009.

Tablica 2 sadrži podatke o izvršenim nalogima u istom promatranom razdoblju kojih je bilo sveukupno 11 630, gdje je uočljiva tendencija povećanja izvršenja koja u zadnjem razdoblju u odnosu na početno razdoblje iznose 440,02%. U tablici su prikazani podaci za deset država koje čine udio od 86,09% svih izvršenih naloga, a usporedno s državama koje su imale najveći broj izdanih naloga tu je situacija vrlo slična tako da je najveći broj izvršenja imala i ovdje Poljska s udjelom od 23,77%, zatim Njemačka s udjelom od 16,4% i Francuska s 13,45% koje su samo zamijenile mjesta u odnosu na broj izdanih naloga (tablica 1).

Država	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	Ukupno	%
Poljska	112	235	434	617	1367	2 765	23,77
Njemačka	-	-	506	624	777	1 907	16,4
Francuska	162	237	345	400	420	1 564	13,45
Rumunjska	-	-	235	448	877	1 560	13,41
Mađarska	23	55	84	205	149	516	4,44
Češka	0	125	66	141	67	399	3,43
Španjolska	54	62	59	93	99	367	3,16
Litva	69	57	60	68	84	338	2,91
Engleska	63	86	99	0	80	328	2,82
Slovačka	14	23	71	81	79	268	2,3
Ostale	339	343	262	242	432	1 618	13,91
Ukupno	836	1 223	2 221	2 919	4 431	11 630	100,00

Tablica 2: Države Europske unije u kojima je bilo najviše izvršenih EAW-a 2005.–2009.

U tablici 3 nalaze se podaci o trajanju izručenja kada osoba *da pristanak*. Iz analize je vidljivo da je od trenutka uhićenja pa do odluke o predaji prosječno vrijeme izručenja 16 dana u pet godina. Trajanje izručenja svoj maksimum doseglo je 2007. godine (17,1), a od tada dolazi do postupnog smanjenja (16,5 dana u 2008. i 16 dana u 2009. godini).

Podaci za osobe koje *nisu dale pristanak* nalaze se u tablici 4 i njihovo vrijeme izručenja iznosi u razdoblju od pet godina prosječno 48 dana. Podaci nemaju svoju konstantu, već je 2007. godine vrijeme izručenja bilo najniže i iznosilo je 42,8 dana, ili godinu dana kasnije kada je izručenje trajalo 51,7 dana. Ipak svi podaci iz vremenskog razdoblja su dosta niži nego rok za izručenje koji prema Okvirnoj odluci iznosi 60 dana. U postocima prosječan pristanak na izručenje u navedenom razdoblju dalo je 55% osoba (tablica 5), ali ovdje je zanimljiva tendencija povećanja broja osoba koje su dale pristanak od prvog promatranog razdoblja u 2005. godini kada je iznosila najmanje 51%, zatim 53% u 2006., 55% u 2007. i 62% u 2008. godini što govori da su i počinitelji uvidjeli djelotvornost EAW-a, te da ne postoje razlozi za izigravanje tog instrumenta.

2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
14,7 dana	14,2 dana	17,1 dan	16,5 dana	16 dana

Tablica 3: Prosječno trajanje izručenja s pristankom osobe

2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
47,2 dana	51 dan	42,8 dana	51,7 dana	48,6 dana

Tablica 4: Prosječno trajanje izručenja bez pristanka osobe

2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
51%	53%	55%	62%	54%

Tablica 5: Prosječan pristanak na izručenje izražen u relativnom iznosu

U izvješću Europske komisije o EAW-u i izvješću Eurojusta²⁷ navedeno je da postoje znatni nedostaci u statističkim podacima koji su potrebni za analize, a kao glavni razlozi za to sadržani su u činjenici da sve države članice ne dostavljaju podatke na vrijeme, te ne koriste zajedničke alate za obradu podataka.

6. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Sve države članice Europske unije učinile su harmonizaciju nacionalnog zakonodavstva s Okvirnom odlukom kao i Republika Hrvatska koja je Okvirnu odluku implementirala u ZoPSEU i izmijenila odredbu o izručenju u Ustav RH te time prihvatila jedan od najznačajnijih pravosudnih instrumenata Europske unije. Okvirna odluka zamijenila je nekoliko konvencija o izručenju, te postala supranacionalan instrument za uhićenje počinitelja kaznenih djela. I Europski sud pravde je u svojoj Odluci broj C-303/05 potvrdio Okvirnu odluku i dao legitimitet okvirnim odlukama kao valjanim pravnim aktima za uređenje pitanja policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u Europskoj uniji te potvrdio da je uporaba EAW-a kao instrumenta kaznenopravne suradnje među državama članicama, suglasna s temeljnim načelima pravnog poretka Europske unije.

Okvirna odluka dokazala je svoju neupitnu djelotvornost jer je samo u razdoblju od 2005. do 2009. godine *izdano* 54 689 naloga, a *izvršeno* njih 11 630. Činjenica je da uvijek može doći do boljih rezultata kod *izvršenja* naloga, a upravo tu ima prostora za intenzivniju suradnju na lociranju počinitelja kaznenih djela. Okvirna odluka s obzirom na kvalitetna rješenja koja nudi za izručenje počinitelja u odnosu na tradicionalne mehanizme u ovakvom ili nešto modificiranom obliku, zasigurno bi u dogledno vrijeme mogla imati i šire područje primjene, odnosno implementacije i izvan Europske unije.

LITERATURA

1. Burić, Z. (2007). *Europski uhiđbeni nalog*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 14(1), 217.-266.
2. Čapeta, T., Rodin, S. (2011). *Osnove prava Europske unije*. Zagreb: Narodne novine.
3. Đurđević, Z. (2007). *Europski sud pravde i legitimitet Europskog uhiđenog naloga*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 14(2), 1021.-1028.
4. Đurđević, Z., Travaillet, F., Guisasola Echeverria, J. (2006). *Kaznenopravna suradnja u Europskoj uniji*. Zagreb: Pravosudna akademija.
5. Filipović, H. (2010). *Uhićenje kao mjera osiguranja nazočnosti okrivljenika i pokretanja kaznenog postupka*. Policijska i sigurnost, (19)3, 273.-297.
6. Górski A., Hofmański P. (2008). *The European Arrest Warrant and its Implementation in the Member States of the European Union*. Wydawnictwo: C. H. Beck.
7. Josipović, I. (2003). *Novo hrvatsko implementacijsko kazneno pravo*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 10(2), 843.-876.
8. Krapac, D. (2006). *Međunarodna kaznenopravna pomoć*. Zagreb: Narodne novine.

---

²⁷ Report on the Operation of the European Judicial Network – EJM Secretariat 2011.

9. Krapac, D. (2010). *Kazneno procesno pravo. Prva knjiga: Institucije*. Zagreb: Narodne novine.
10. Pavišić, B. (2011). *Komentar Zakona o kaznenom postupku*. Rijeka: Dušević & Kršovnik.
11. Šugman, K. (2006). *Slovenija i njezino približavanje EU na području policijske i sudske suradnje*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 13(1), 265.-278.
12. Turkalj, K. (2010). *Prostor slobode, sigurnosti i pravde – od Pampidua do Lisabonskog ugovora*. Hrvatska pravna revija, 10(5), 1.-8.

Summary

Hrvoje Filipović

The Implementation of the European Arrest Warrant into the Legal System of Croatia

The European Arrest Warrant (EAW) is a judicial decision issued by EU member states in order to arrest and surrender a person wanted by another Member State, to conduct of criminal prosecution, imprisonment or execution of measures of deprivation of liberty.

EAW as a supranational judicial 'instrument' was passed on 13th June 2002 through the Framework Decision on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States.

The Republic of Croatia in order to implement the Framework Decision made the change in the constitutional provisions on the extradition of its nationals and passed the Law on judicial cooperation in criminal matters with the Member States of the European Union, which will begin to be applied on the 1st July 2013 when the Republic of Croatia becomes a full member of the European Union.

The Framework Decision proclaims judicial cooperation between Member States of the European Union, which replaced the long extradition procedures.

This text refers to the display and analysis of the most important provisions of the EAW Framework Decision and the Act on Judicial Cooperation in Criminal Matters with EU member states as well as to some comparative experiences that the EU members already have.

For the implementation of the Framework Decision the special importance lays on judicial cooperation, judicial and police cooperation through Europol, Interpol, Sirene, the Schengen system of data exchange (SIS) to locate wanted persons.

The last part of the work deals with an analytical review of the implementation of the EAW in the period from 2005 to 2009 for the 27 EU member states by number of issued and executed orders, and the duration of the extradition.

Key words: arrest, the European arrest warrant, international legal assistance, Europol, Eurojust.